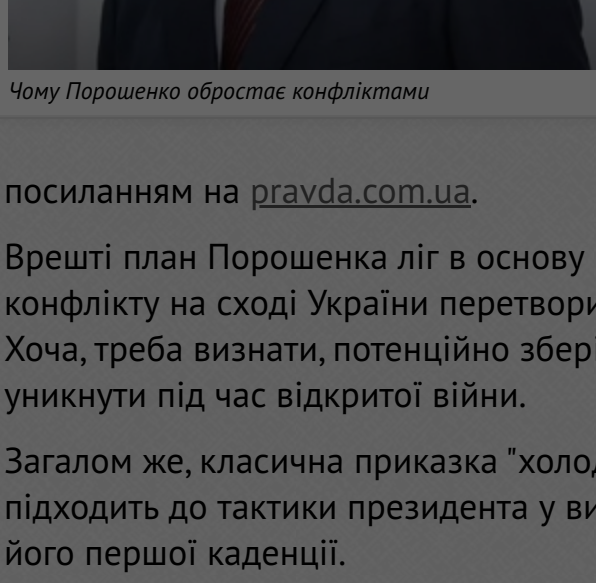

Чому Порошенко обростає конфліктами

Чому Порошенко обростає конфліктами

Матей на Порошенко

Додати до Google Диск

Президент миру. Саме так позиціонував себе Петро Порошенко під час інаугурації 2014 року.

У першій промові перед вступом на посаду новий президент виклав головні положення мирного плану, який мав закінчити російсько-українську війну. Принаймні на Донбасі, повідомляють ["Українські реалії"](#) з посиланням на [pravda.com.ua](#).

Врешті план Порошенка ліг в основу Мінських угод, але замість завершення конфлікту на сході України перетворив його в постійно плічавий асередок чепуруги. Хоча, треба визнати, потенційно зберіг десятки тисяч життів, яких би неможливо було уникнути під час відкритої війни.

Загалом же, класична приказка "холодний мир кращий за гарячу війну", найтонніше підходить до тактики президента у вирішенні головного конфлікту, який випав на час його першої каденції.

Але за майже два з половиною роки, що в головному кабінеті на Банковій сидить Порошенко, він анігв стятягнувся ще й у кілька воєн на "внутрішньому фронті". І хоч тут йому не протистіг жоден противник рівня російського президента Володимира Путіна, більшість із цих конфліктів також набули хронічного характеру.

Не маючи змоги швидко перемогти, Порошенко волів "законсервувати" ситуацію і взяти противників виснаженням.

Напереводні "екватора" його президентства "Українська правда" вирішила згадати найбільш показові "заморожені" конфлікти Порошенка на "внутрішньому фронті".

Конституційний суд

Образу після зміни влади у 2014 році парламент ухвалив постанову, де мова йшла про те, що 2010 року судді КСУ дозволили Віктору Януковичу узурпувати владу. Депутати вирішили, що судді порушили присягу і мають бути звільнені. Рада навіть замінила свою квоту в КСУ, і запропонувала ЄЗ'аду суддів та президенту зробити те саме.

Однак тут виникли проблеми. На той час депутати могли звернутися до президента, але це було звернення у майбутнє. Після втечі Януковича функції очільника держави за приставкою "в.о." тимчасово виконував тодішній спікер парламенту Олександр Турчинов. А замінити квоту в КСУ може лише президент, без жодних "в.о."

Коли країна обрала президентом Порошенка, то він мів замінити суддів Конституційного суду, але цього робити не став. Одна справа, будучи депутатом, просити президента звільнити всіх (і Порошенко голосував за згадану постанову), а зовсім інша – ставши президентом, почути свій же заклик.

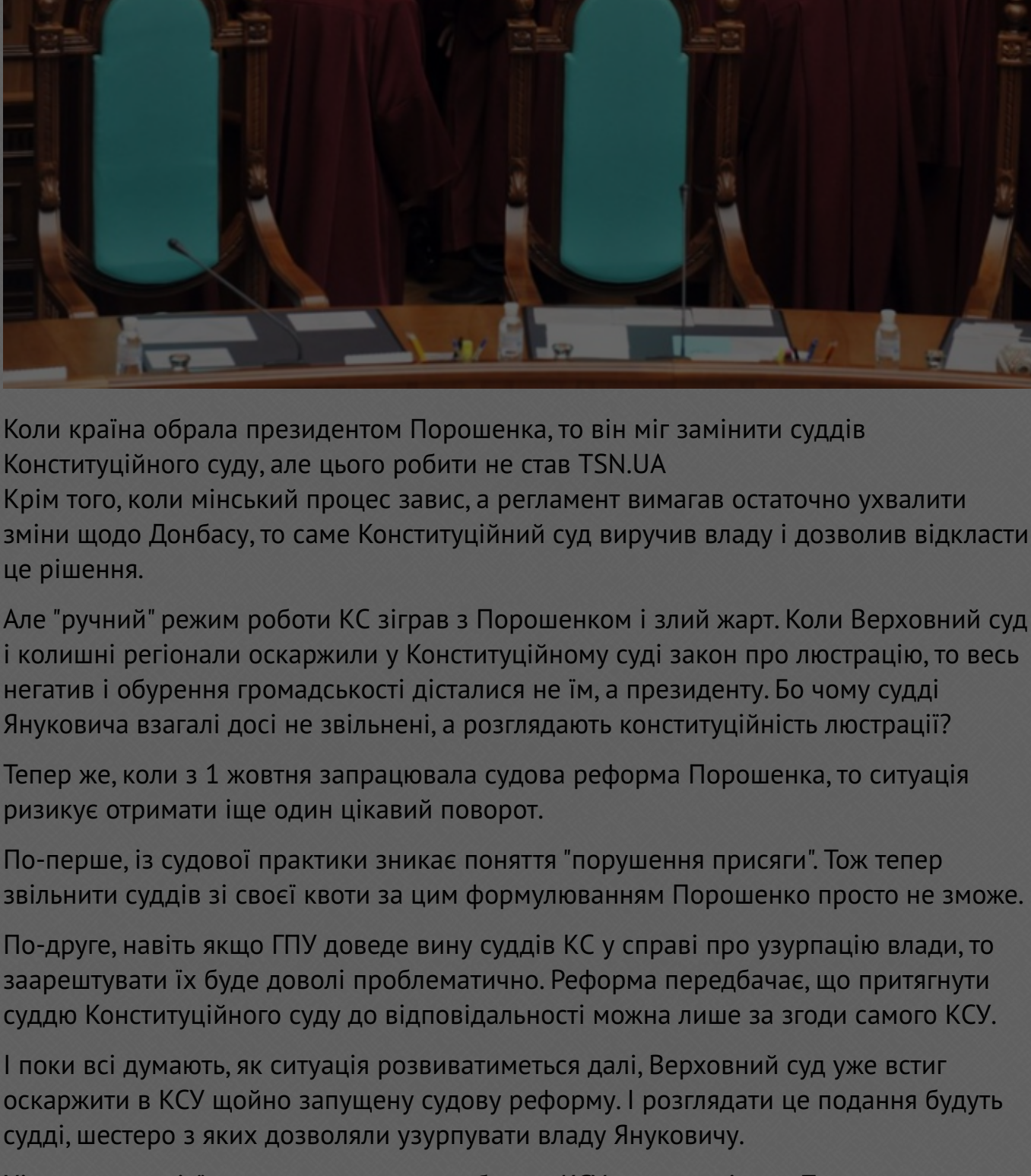
Судді КСУ ще могли стати Порошенку в нагоді.

І річ тут не в особливих симпатіях чи симпатентах президента. Якраз навпаки. Фактично всі "старі" судді були у нього на гачку, що робило їх якщо не ручниками, то дуже "уважними" до позиції президента.

Частина суддів проходила по кримінальній справі про узурпацію влади Януковичем, яку порушила Генпрокуратура, що після Майдану має вже четвертого керівника. Але тяглість там "кумівської традиції" Порошенка, дозволяє йому покладатися на це відомство як на "своє". Це дає підстави для розмов, що Банкова цілком може впливати на те, наскільки активно слідчі ГПУ будуть "цікавитись" суддями КСУ.

Крім того, голова Конституційного суду Юрій Баулін, що називається, добуває до пенсії. Наступної весни він зможе піти на відпочинок, з чистою совістю і довчим урминанням. Для президента можливість звільнити голову КСУ будь-якої миті без вихідної допомоги – серйозний аргумент, щоб "бути почутим".

А для Порошенка, який почав системну зміну Конституції, це питання крайньої ваги. Зміни в основний закон і в частині судовоїстроу, і щодо децентралізації зі "спецрежимом" для окремих районів сходу мусили отримати схвалення КСУ.

Коли країна обрала президентом Порошенка, то він мів замінити суддів Конституційного суду, але цього робити не став TSN.UA

Крім того, коли мінський процес завис, а регламент вимагав остаточно ухвалити зміни щодо Донбасу, то саме Конституційний суд виручив владу і дозволив відкласти це рішення.

Але "ручний" режим роботи КС зіграв з Порошенком і злий жарт. Коли Верховний суд і колишні регіоналі оскаржили у Конституційному суді закон про лострацію, то весь негатив і обурення громадськості дісталися не їм, а президенту. Бо чому судді Януковича взагалі досі не звільнені, а розглядають конституційність лострації?

Тепер же, коли з 1 жовтня запрацювала судова реформа Порошенка, то ситуація різниче отримати ще один цікавий поворот.

По-перше, із судової практики зникає поняття "порушення присяги". Тож тепер звільнити суддів зі своєї квоти за цим формулюванням Порошенко просто не зможе.

По-друге, навіть якщо ГПУ доведе вину суддів КСУ у справі про узурпацію влади, то заарештувати їх буде доволі проблематично. Реформа передбачає, що притягнуті суддям Конституційного суду до відповідальності можна лише за згоди самого КСУ.

І поки всі думають, як ситуація розвиватиметься далі, Верховний суд уже встиг оскаржити в КСУ щойно запущену судову реформу. І розглядати це подання будуть судді, шестеро з яких дозволяли узурпувати владу Януковичу.

Хід розгляду цієї скарги покаже, чи зробивши КСУ незалежнішим, Порошенко сам не втратить над ним контроль.

ЦВК

Оновлення Центральної виборчої комісії – символ того, як можна переграти всіх, і себе в тому числі.

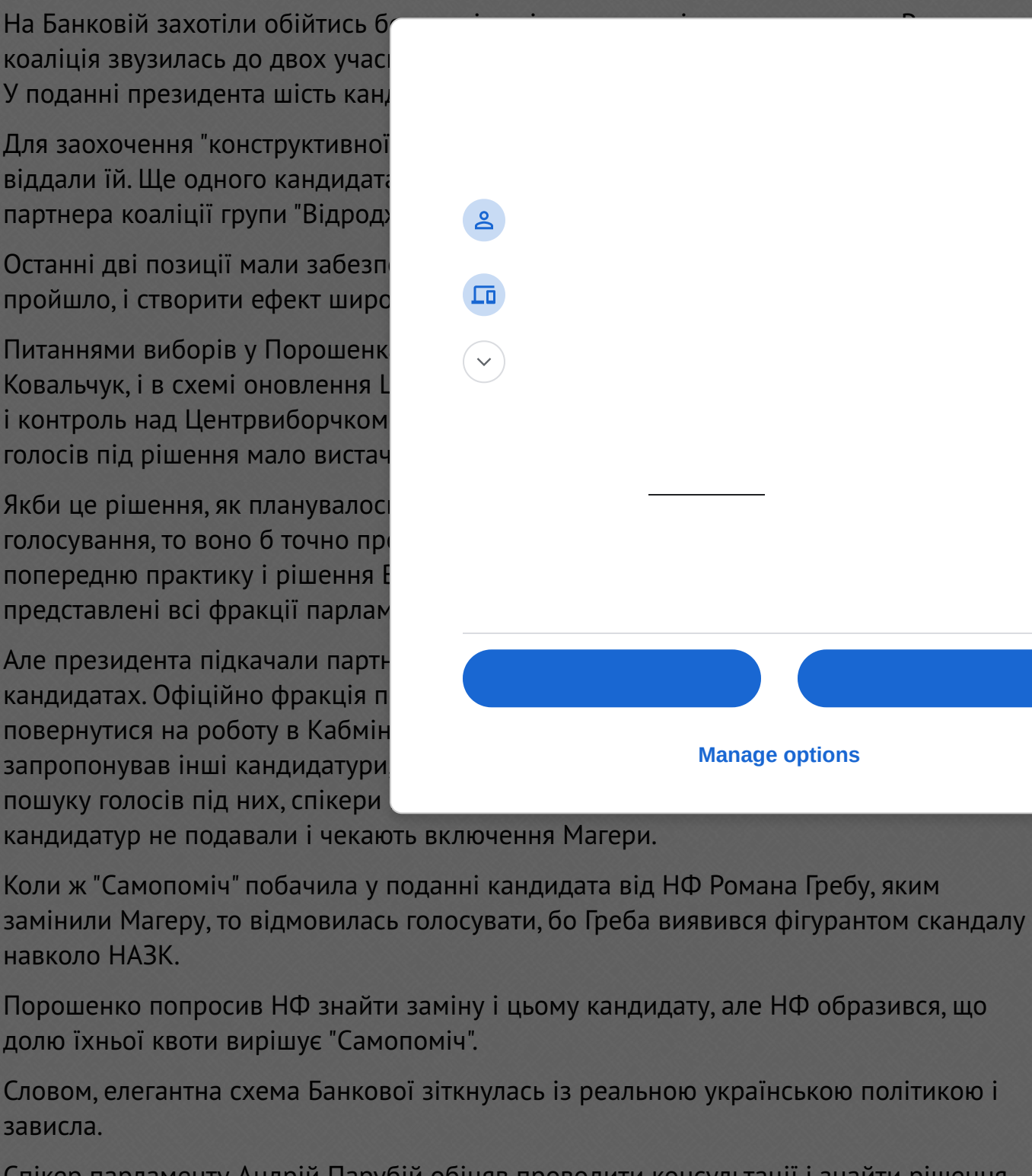
Діючий склад ЦВК уже більше двох років, як не мав би працювати. Повноваження майже всіх її членів давно закінчилися.

Перепризначити склад ЦВК мають депутати. Для цього потрібно, щоб президент ознайомився з їхніми пропозиціями, і сформував список нових членів. Обирати глава держави має з їхні людей, яких йому офіційно запропонували парламентські фракції.

Процедура загалом зрозуміла і нескладна. Щоправда на її виконання президентові знадобилося майже два роки, за які відбулися парламентські та місцеві вибори, довибори в Раду і навіть перші вибори об'єднаних громад. Після кінчик із них на Банковій офіційно оновили ЦВК, та, як кажуть, Охендовський й досі там.

І навіть коли на початку червня Порошенко спромігся внести подання щодо ЦВКУ Раду, то спокруа контролювати комісію виявився для його команди надто великою.

Спершу на Банковій вирішили протестувати схему із "квотою президента". Мовляв, довибори в Раду і навіть перші вибори об'єднаних громад, тому він має моральне право призначити у ЦВК кількох незалежних людей з серйозним авторитетом. Під це навіть цитувалась норма закону, де написано, що президент "бере до уваги" пропозиції фракцій, але ніхто його не обмежує лише ними.

Діючий склад ЦВК уже більше двох років, як не мав би працювати TSN.UA

Такий маневр у Раді ніхто не оцінив, і ті ж люди, які розповідали УП про "квоту президента", почали активно заперечувати таку ідею.

Але і з вибором кандидатів з-поміж запропонованих фракціями, у Порошенка виникли складнощі. Офіційно відмовився призначити у нову ЦВК будь-кого із чинних її членів. Частина політичному побачила у цьому бажання не пустити у Центриьборчком кандидата від "Народного фронту" Андрія Магера.

Натомість один із колишніх голів ЦВК в розмові з УП припустив, що насправді ця вимога президента швидше спрямована проти глави ЦВК Михайла Охендовського, якому Порошенко начебто обіцяв цю ж посаду в новому складі.

Наполювання Порошенка спричинили конфлікт з фракціями "Батьківщини" і "Опозиційного блоку", які подавали відповідно Жанну Усенко-Чорну та Охендовського. Якщо ОБ це був готовий внести когось іншого, то у Тимошенко категорично відмовився замінювати кандидата.

Врешті у поданні Порошенка ні "Батьківщина", ні "Опоблок" своїх людей не побачили. Як і "радикали" Лїшка, які на момент подання уже встигли вийти з коаліції.

На Банковій загодили обійтися б коаліція звузилась до двох учас

У поданні президента шість кан

Для заохочення "конструктивної" віддали їи. Ще одного кандидата партнера коаліції групи "Відрод

Останні дві позиції мали забезп

пройшло, і створити ефект шир

Питаннями виборів у Порошен

Ковальчук, і в схемі оновлення

і контроль над Центриьборчком

голосів під рішення мало виста

Якби це рішення, як планувалося

голосування, то воно б точно по

попередню практику і рішення

представлені всі фракції парла

Але президента підкачали парт

кандидатів. Офіційно фракція п

повернулася на роботу в Кабін

запропонував інші кандидатури

пошуку голосів під них, спікер

кандидатуру не подавали і чекаю

включення Магери.

Коли ж "Самопоміч" побачила у поданні кандидата від НФ Романа Гребу, яким замінили Магера, то відмовилась голосувати, бо Гребя виявився фігурантом скандалу навколо НАЗК.

Порошенко попросив НФ знайти заміну і цьому кандидату, але НФ образився, що долю їхньої квоти вирішує "Самопоміч".

Словом, елегантна схема Банкової зіткнулась із реальною українською політикою і зависла.

Спікер парламенту Андрій Парубій обіцяв проводити консультації і знайти рішення, але і він виявився безсилим. В отроці повернулися об'єднені увагою президента фракції, і питання оновлення ЦВК забуксувало безнадійно. Вирішити його в межах Ради уже було неможливо.

Тож Парубію не лишалось нічого, як звернутися до Порошенка з проханням внести у Раду нове подання. Як з'ясується в оточенні спікера, без представлення у поданні всіх фракцій це питання наврод як пройде через сесійну залу.

Кабмін і "любі друзі"

Аби йти на другий президентський строк, чи хоч добути в нинішній конфігурації влади перший, Порошенку потрібно показувати результати. Здавалось, саме з такою метою і була почата весняна кампанія зі зміни Арсенія Яценюка на Володимира Гройсмана у кріслі прем'єра.

Але уже в ході самої прем'єрадії стало зрозуміло, що "українського прориву" не вийде.

Те, з якими проблемами Порошенко всаджував у сусідні крісла своїх же людей, наочно продемонструвало, що на жодну одностайність у роботі нового Кабміну сподіватись годі. Та й проста спроможність уряду до проведення "рішучих реформ" залишалась під питанням.

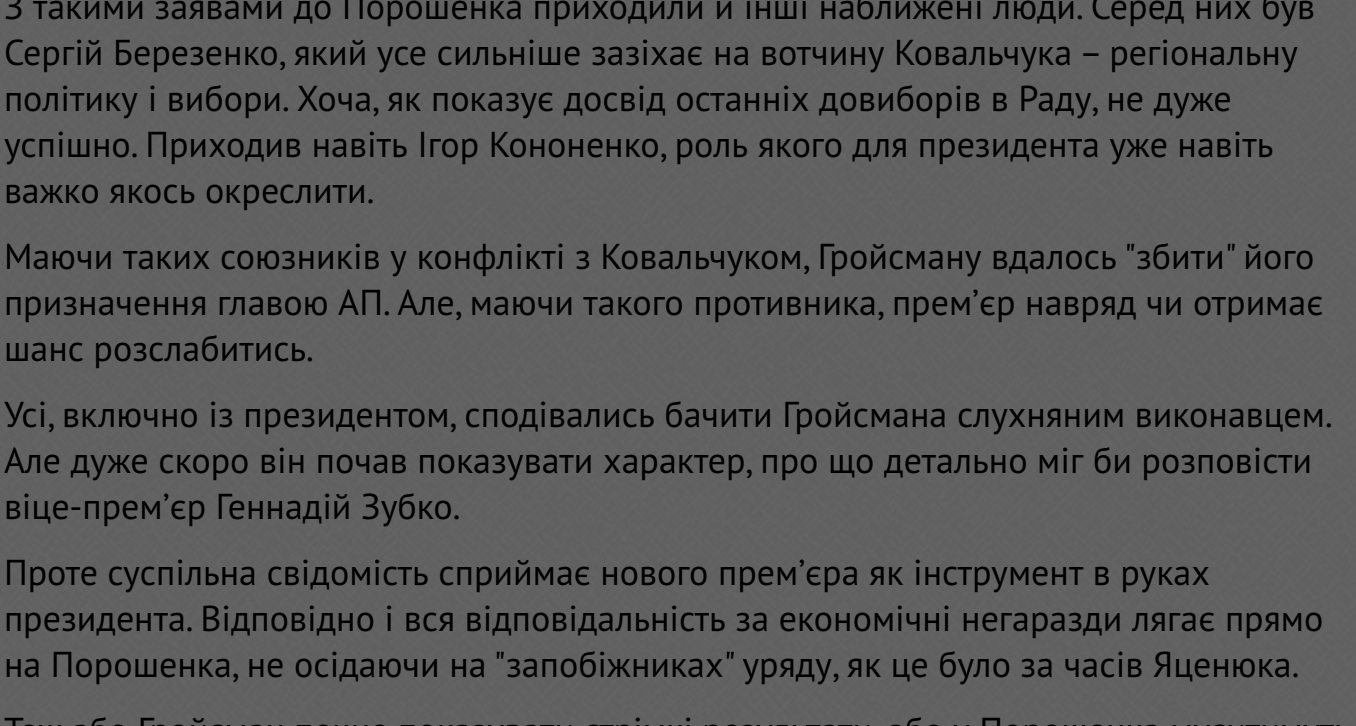
В оточенні президента зізнаються, що до нового складу Кабміну виникає все більше питань. Банальне незнання більшістю міністрів англійської мови, на яке ніхто не зважав спочатку, насправді стає проблемою.

Час, відведений на переговори з представниками західних партнерів залишається тим самим, але через потребу в перекладі обговорити за цей час вдається відвічі менше питань.

Але і з тими, хто говорить українською, уряду Гройсмана домовляться непросто. Ситуація в Раді, яка мала б стати головним партнером нового Кабміну, вкрай складна.

По-перше, прагнучи будь-що змістити Яценюка, Порошенко порушив хиткий баланс, який дозволяв уряду хоч частину своїх пропозицій проводити через парламент.

У ході весняних торгів від коаліції відкопались "малі" фракції, і у БПП не лишилось союзників крім НФ. Фактично, прагнучи зменшити вплив партії Яценюка, Порошенко ще тісніше прив'язав до неї і себе, й уряд.

Віталій Ковальчук і Борис Ложкін грають в шахи в АП

Більше того, позиції НФ в Кабміні після відставки Яценюка тільки зміцнилися, хай навіть головним від шлі партії став Арсен Авраков. У президента зараз мізкують, як би "збити" главу МВС, але за нинішнього розкладу сил ця перспектива виглядає аж надто туманною.

По-друге, у самій фракції президента відбувається повний розгاردіш. Скоплене перед виборами на принципом "зі слогарха по нитці" – президенту партія, політична сила Порошенка поступово тріщить по швах.

То окремі депутати з БПП заважають про створення нових партій, то у Клишка почнеться фантомний біль за славою "УДАР", то ще якийсь Калпін станеться.

Від великого "ісходу" БПП рятують тільки завбачливо прийнятий закон про імперативний мандат. Перевірати його дієвість після втрати мандатів Миколою Томенком і Егором Фіровим ніхто не кваляється.

Словом, "Солідарність" Порошенка бракує якраз солідарності. І це прямо відбивається на роботі з Кабміном.

Як би не старався Гройсман показати, що таке управління державою, системно його ніхто не підтримує. Як уже жартують у парламенті, збором голосів під урядові законопроекти частіше займається Парубій, ніж уся президентська команда.

Не краща ситуація й у взаєминах уряду з АП. Комунікувати з урядом Порошенко вивирдав Віталій Ковальчук, у якого розмови з Гройсманом не клеяться ще з часів формування уряду. Спершу Ковальчук намагався "навести" прем'єра, але крім гримні і тихой війни за контроль над міністрами з такої науки нічого не вийшло.

Гройсман вичікував і відповів "представнику президента", коли Порошенко шукав нового главу для своєї Адміністрації. Ложкін рекомендував на свою посаду саме Ковальчука, який в АП здатен вести по кілька десятків проєктів одночасно.

Але Гройсман був одним із тих, хто заявив президенту, що з цим главою АП працювати не зможе.

З тими ж завадами до Порошенка приходили й інші наближені люди. Серед них був Сергій Березенко, який ще сильніше зазісав на вогнищу Ковальчука – регіональну політику і вибори. Хоча, як показує досвід останніх довиборів в Раді, не дуже успішно. Приходив навіть Ігор Конonenko, роль якого для президента уже навіть важко якось окреслити.

Маючи таких союзників у конфлікті з Ковальчуком, Гройсману вдалось "збити" його призначення главою АП. Але, маючи такого противника, прем'єр наврод чи отримає шанс розслабитись.

Усі, включно із президентом, сподівалися бачити Гройсмана слухняним виконавцем. Але дуже скоро він почав показувати характер, про що детально мів би розповісти віще-прем'єр Геннадій Зубко.

Проте суспільна свідомість сприймає нового прем'єра як інструмент в руках президента. Відповідно і вся відповідальність за економічні негаразди лягає прямо на Порошенка, не осідаючи на "заповідників" у уряді, як це було за часів Яценюка.

Тож або Гройсман почне показувати стрімкі результати, або у Порошенка мусятьмуть вже навести відсторонитись від нього. І тут варто згадати, що в квітні в уряді закінчиться річний імунітет на відставку. До того часу прем'єру доведеться показати дива винахідливості і ефективності.

Усі конфлікти в оточенні Порошенка, насправді, почалися не вчора. І з кожним місяцем їх не меншає.

Судачи з того, якими темпами президент обростає конфліктами, у нього банально немає іншого шляху, як їх "консервувати". Розв'язати їх усі одразу не вийде. Хоча Порошенко і намагається.

Здається, він досі вірить у свою спроможність вести війну на виснаження одразу великої кількості противників. Ігноруючи не зменшуватись ситуації пам'ятати, що з кожним "замороженим" конфліктом число ворогів не зменшується. Воно зростає.

Роман Романюк

